

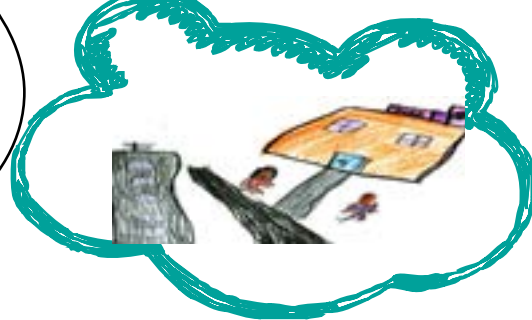
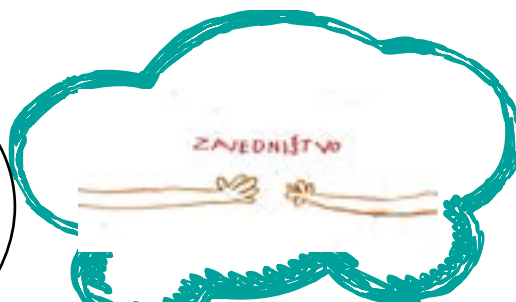
ŽELIMO DA POMAŽEMO

Želim da pomažem drugome zato što će on sledeći put da pomogne meni, a ako i ne pomogne to je u redu.
(Pavle)

Želim da pomažem drugima zato što mi je stalo do drugih i dobro se osjećam kada znam da sam nekome pomogao.
(Đorđe)

Autori: Đorđe i Pavle

U ovom broju novina **Demokratskih radionica** „Barbara Pramer“ imaćete priliku da pročitate šta su novinari odjeljenja III-f, OŠ „Štampar Makarije“ iz Podgorice, saznali o temi *Demokratija i parlament*.

 Zajedno u zajednici (str. 2 i 3)

 Izbori među nama (str. 4 i 5)

 Poštujmo zakone! (str. 6 i 7)

ZAJEDNO U ZAJEDNICI

Jedni sa drugima uvijek ćemo uraditi više i bolje

Mi ne živimo sami, već zajedno sa drugim ljudima. Ljudi žive u zajednicama, jer je tako i ljepše i bolje. Treba da budemo aktivni i da saradujemo.

Građani treba da pomažu drugima i da se slažu. Poštovanje drugih je veoma važno. Mi volimo kada nas neko poštuje, zato i mi učimo da poštujemo druge ljude. Ne poštuju se samo ljudi, nego i pravila. Važno je poštovanje pravila koja nam pomažu u životu. Ako poštujemo pravila i dogovore, možemo sve postići. Učešće u humanitarnim akcijama čini da se osjećamo dobro.

Važna je i sloboda ljudi. Ona nam omogućava da kažemo šta mislimo i da se slobodno krećemo. Danas smo naučili mnogo korisnih stvari. Naučili smo i šta je demokratija - ona je vladavina naroda. Treba da budemo vrijedni i da pomažemo drugima, da budemo odgovorni i da izrastemo u aktivne građane, a o svemu tome mi smo danas učili.

Autorke: Mara i Daria

Za Sofi i Katarinu pomaganje starim osobama je izuzetno važno. One smatraju da svako treba da pomogne starijoj osobi kada primijeti da joj je pomoć potrebna, jer tako rade odgovorni građani. One su to i ovim crtežom prikazale.

Ana smatra da je potrebno uvijek organizovati neku humanitarnu akciju putem koje bi se prikupila pomoć za ljude kojima je pomoć potrebna, jer tako rade humani građani. Ona je tu svoju poruku i ilustrovala.

Dogovor je najbolji drug. Dogovorom se rješavaju problemi i stvaraju nove ideje i nova drugarstva. Marija smatra da dogovorom možemo da postignemo mnogo. Ona je crtežom i prikazala građane koji se dogovaraju kako da uredi svoju zajednicu.

Učite da se družite i pomoć da pružite

Poučna pjesma

Drugima pomaži,
da si odgovoran pokaži.

U školi nisi sam,
tu su drug i drugarica tvoja.

Učite da se družite,
pomoć jedni drugima da pružite.

Čuvajte okolinu kao svoju svojinu.

Poštujte starije.
Igrajte igrarije.
Slobodno šetajte,
u gužvi ne smetajte.

Učimo o demokratiji
da bismo je bolje shvatili.

Autori: Đorđe i Pavle

Relja i Andrej su ljubitelji prirode. Vole da šetaju parkom koji je uredan i čist. Smatraju da građani moraju da vode računa o svojoj okolini i da čuvaju parkove. Njih dvojica su crtežom prikazali kako izgleda jedna akcija u kojoj građani uređuju park.

Nadamo se da smo danas opravdali našu ulogu novinara na Demokratskim radionicama „Barbara Pramer“. Imamo potrebu da istaknemo da smo naučili kako treba da se ponašaju, i šta da rade, odgovorni građani. Mnogo je dobar osjećaj kada si dobar!

Katarina, Sofi, Daria, Ana, Marija, Pavle, Andrej, Mara, Relja i Đorđe (8 - 9 godina)

IZBORI MEĐU NAMA

Demokratija se uči od malih nogu

Zdravo dragi čitaoci, danas ću vam pričati o izborima u školi, pa ću vam to uporediti sa izborima na kojima glasaju birači.

Jednog dana kada učiteljica je došla u učionicu i rekla nam da su danas izbori i da svako izvadi svoje listiće na kojima će da napiše izborna obećanja i da ih kasnije pročitamo. Svako je imao dobar tekst i obećanja, ali naš drug Đorđe je imao najljepši tekst. Nakon tekstova, učiteljica je napisala imena na tabli i svi su se uzbuđili ko će biti novi predsjednik/ca. Najviše glasova je osvojio Đorđe. Đorđe je, kao i uvijek, bio ozbiljan, a kada je rekla učiteljica da je Đorđe predsjednik on je rekao: "Jes!". On se pravi važan, ali jako je pristojan. Moja poruka je da budete uvijek uporni u onome što radite i što želite i to ćete i dobiti.

Kod odraslih je slična situacija kao kod nas najmlađih. Oni isto pišu svoje tekstove i programe prije nego što građani počnu da biraju. Odrasli nemaju učiteljicu koja će brojati glasove ili pisati na tabli, već oni glasaju na listićima i kasnije te listiće ubacuju u kutije koje su namijenjene za to. Nakon prebrojavanja glasova pobjednik je onaj ko ima najviše glasova od svih građana koji su tog dana ispunili svoj glasački listić. U nastavku pogledajte strip o tome.

Autor: Nikita

Izbori

Nije lako da se svira,
a ni u demokratiji da se bira.
Ako mene neko bira
ja ću donijeti dosta mira.

Mi imamo izbore u školi,
tamo gdje se svako voli.
Učiteljica kaže: „Izbore imamo,
predsjednika biramo“.

Glasove brojimo više se ne bojimo.
Kao mi, biraju tako i odrasli svi.
Skupština je najljepša zgrada u našem gradu.
Tu se donose važne odluke o našem gradu.

I o državi i o gradu,
oni za mišljenje pitaju i vladu.
Demokratija vlada,
poručujemo sada!

Autori: Baša, Miljan i Luka

I tako se u školi učimo od malih nogu demokratiji. Svako od nas je imao priliku da se prijavi na izbore i da bude predsjednik/ca odjeljenja. To nam je važno, jer tako imamo jednu osobu koja će biti zadužena za: opominjanje učenika kada pričaju ili ustaju, kada govore ružne riječi, za brisanje table... U svijetu odraslih isto je. Oni biraju predstavnike koji će u njihovo ime raditi za dobro svih.

Autorica crteža: Katja

Od autokratije do demokratije most su bili izbori

Autorica: Milica

Autorica: Lorena

Autor: Vuk

Autorica: Lena

Baša, Lena, Milica, Lorena, Katja, Miljan, Luka, Nikita i Vuk (8 godina)

POŠTUJMO ZAKONE!

Zakoni koji se donose treba da budu u interesu građana

Dragi čitaoci, danas učimo o zakonima. Zakoni su pravila koja treba da se poštuju. Zakona ima mnogo i svi oni organizuju naše živote, pa je sa njima sve mnogo lakše.

Ljudi koji donose zakone zovu se poslanici. Poslanika u Skupštini Crne Gore ima 81.

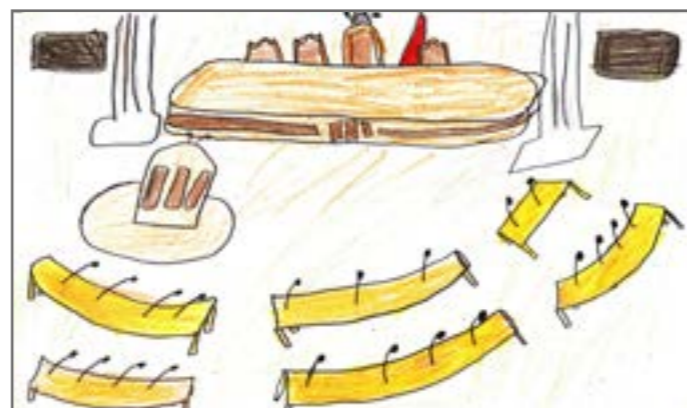
Danas smo saznali da jedan zakon mogu da predlože građani (6000 birača preko izabranog poslanika), Vlada Crne Gore i, naravno, Skupština Crne Gore, odnosno poslanici.

Zakoni se donose u Skupštini Crne Gore, a ta se pravila donose u Velikoj sali. Zakoni za sve građane treba da budu jednaki i da budu jasno napisani.

Autori teksta su: Anja i Filip

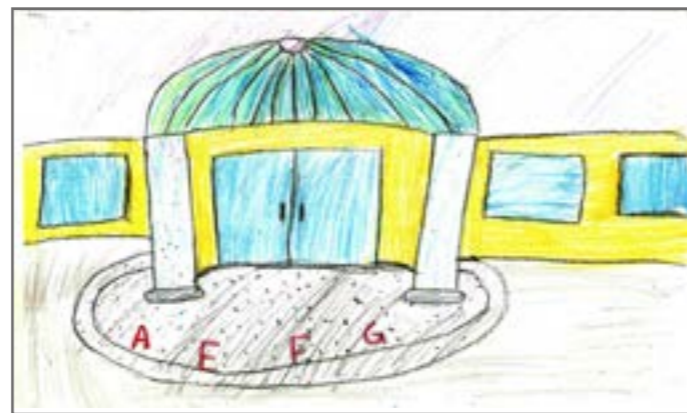
Skupština Crne Gore je predstavički dom građana i u njoj se donose zakoni. Autorka crteža je Anastasija.

Sala u kojoj se donose, mijenjaju i dopunjuju zakoni zove se Velika sala. Autori crteža su Jana i Nikolina.

Ljudi koji imaju zadatak da donose zakone zovu se poslanici. Poslanika u Skupštini Crne Gore ima 81. Autori crteža su Balša i Petar.

Sva djeca treba da idu u školu i to je regulisano Zakonom o osnovnom obrazovanju i vaspitanju Crne Gore. Autorka crteža je Ana.

Zakoni uređuju mnoge oblasti iz naših života

Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima donesen je za bezbjednost svih vozača i pješaka. Autor crteža je Maksim.

Zakoni treba da budu jednaki za sve građane, bez obzira na različitosti. Autor crteža je Vladimir.

Anastasija, Jana, Filip, Balša, Petar, Ana, Anja, Maksim, Nikolina, Vladimir (9 godina)

IMPRESUM

Ova publikacija je nastala kao proizvod programa Demokratske radionice „Barbara Pramer“, koji realizuje

Crna Gora
SKUPŠTINA

Uređuje:

Služba Skupštine Crne Gore

Svrha publikacije:

Neformalno građansko obrazovanje

Štampa:

Skupština Crne Gore

Prijave za učešće u demokratskim radionicama slati na:

Telefon: 020 404 571

e-mail: office@demokratskeradionice.me

www.demokratskeradionice.me